

[Justitsministeren]

ne til bestemmelsens nuværende affattelse (ved lov nr. 163 af 31. maj 1961), at man der- ved ville sikre, at »domstolene har mulighed for på grundlag af erfaringer indvundet efter lovgivningens gennemførelse eller under hen- syn til en konkret sags særlige omstændighe- der at anvende vilkår, der ikke er forudset i lovens regler«.

Efter staffelovrådets opfattelse vil der hel- ler ikke ud fra mere almene synspunkter i en kortere periode være væsentlige betænkeli- gheder ved en lokal begrænsning i anvendel- sen af vilkår om samfundstjeneste. Jeg kan tiltræde denne vurdering. Det er ønskeligt, at der gennemføres forsøg, der vil kunne give grundlag for en vurdering af, om nye sankti- onsformer vil kunne tilpasses danske for- hold. Et sådant ønske om, at der iværksættes mere forsøgsprægede ordninger, er i øvrigt også kommet til udtryk i Nordisk Straffe- retskomiteés delbetænkning (NU A 1980:13) om alternativer til frihedsstraf, side 35.

4. Anvendelsen af vilkår om samfundstje- neste forudsætter den dømtes samtykke. Den pågældende vil i forbindelse med kriminal- forsorgens personundersøgelse modtage en samlet vejledning om forsøgsordningen. Den dømtes samtykke skal afgives i retten.

5. En dom til samfundstjeneste vil indebæ- re, at den dømte i stedet for en frihedsstraf pålægges pligt til at udføre et bestemt antal timers ulønnet arbejde – normalt 40–200 tim- er – inden for en afviklingsperiode på højst ét år. Antallet af arbejdstimer og afviklings- periodens længde fastsættes i dommen.

I forhold til de nuværende ventetider for afsoning af frihedsstraf vil det være en bety- delig fordel, at fuldbyrdelse af samfundstje- neste vil skulle påbegyndes straks efter, at dommen er blevet endelig.

Der vil under forsøgsordningen blive an- lagt en fast og streng tilsyns- og sanktions- praksis, og der vil blive ført nøje kontrol med arbejdsforpligtelsens opfyldelse. Såfremt arbejdsforpligtelsen tilsidesættes, vil der blive reageret hurtigt og mærkbart.

Sager om mere grove tilsidesættelser af arbejdsforpligtelsen indbringes for domstole- ne til afgørelse efter reglerne i straffelovens § 60. Begår den dømte ny kriminalitet i prøve- tiden, vil spørgsmålet om virkningerne heraf skulle afgøres efter straffelovens § 61. Krimi- nalforsorgen er indstillet på, at ubetinget fri-

hedsstraf i sådanne tilfælde skal søges fuld- byrdet meget hurtigt efter rettens afgørelse.

6. Forsøgsordningen skal alene omfatte arbejdsopgaver, som ellers ikke ville blive udført. Jeg lægger stor vægt på, at ordningen således ikke vil lægge beslag på arbejdsplad- ser, som ellers ville stå til rådighed for det almindelige arbejdsmarked. Landsorganisa- tionen i Danmark har som nævnt ovenfor un- der pkt. 2 givet principtilslutning til forsøgs- ordningen.

For at sikre, at der ikke opstår problemer i forhold til det almindelige arbejdsmarked, har kriminalforsorgen været i kontakt med arbejdsmarkedsnævnet i København. Ar- bejdsmarkedsnævnet har erklæret sig villigt til at medvirke i forsøgsordningen, dels såle- des, at nævnet modtager orientering om på- tænkte aftaler med arbejdssteder og har muli- ghed for at udtale sig, inden mulige aftaler træffes, dels således, at tvivlsspørgsmål om, hvorvidt der i kraft af forsøgsordningen sker indtrængen på det ordinære arbejdsmarked, kan forelægges nævnet.

Kriminalforsorgen har været i forbindelse med en række myndigheder, organisationer, institutioner og foreninger i København med henblik på at tilvejebringe et tilstrækkeligt antal arbejdssteder. Man har især koncentre- ret sig om almennyttige foreninger, institutio- ner og centre for ældre og for handicappede, fritids- og ungdomsklubber, ungdomscentre, medborgerhuse, museer, biblioteker, miljø- området og kirkelige organisationer m.v. Perso- nalet på de berørte arbejdssteder har været inddraget i drøftelserne, enten gennem perso- nalemøder eller gennem repræsentanter for de faglige organisationer. Under forhandlin- gerne har der fra et væsentligt antal arbejds- steder været givet udtryk for en positiv for- håndsindstilling over for at deltage i forsøgs- ordningen. Der foregår stadig forhandlinger, men endelige tilsagn kan ikke tilvejebringes, før der er opnået klarhed om forsøgets iværksættelse. På grundlag af de foreløbige tilkendegivelser under de førte drøftelser er det imidlertid kriminalforsorgens opfattelse, at der vil være et tilstrækkeligt antal arbejds- steder til rådighed til, at forsøgsordningen kan iværksættes.

7. Den nærmere fastlæggelse af anvendel- sesområdet for samfundstjeneste vil henhøre under domstolene. Samfundstjeneste tænkes i overvejende grad anvendt over for berigel-